

30 ta' Gunju, 1954

Iew-hallef :

L-Onor. Dr. A. Magri, B.Litt., LL.D.

Rev. Sač. Don Antonio Missud ne. versus Maria Anna Farrugia et. (*)

**Lokazzjoni — Għalqa — Kompetenza —
Board għat-Trażżeen tal-Qbejjel — Art. 1 (a)
tal-Government Notice 242 ta' 1-1943.**

Fond mikri għall-koltivazzjoni huwa "għalqa" fis-sens tar-Regolamenti li jirrigwardaw it-Trażżeen tal-Qbejjel.

Biee jiġi stabilit jekk il-fond huwix għalqa jew le, wieked għandu jħares lejn in-natura intrinseka tiegħu ta' art li qiegħda għall-koltivazzjoni; kif ukoll għandu jara x'kien l-istat tal-fond u x'kievet t-intensjoni tal-partijiet meta saret il-lokazzjoni, u minnha l-istat tal-fond wara li tkun saret il-lokazzjoni, u misq anqas meta tingala' l-kwistjoni dwar in-natura tiegħu. U sejjn ma jirow illi l-fond φie għal-ċertu żmien miexx minn-żidżi.

Għaldaqstant, domanda għiex-xoljiment tal-lokazzjoni ta' fond simili minn-habba allegat tibdil ta' destinazzjoni tal-fond, hija ta' kompetenza, mhux tal-tribunali ordinariji, imma tal-Board għat-Traż-żu tal-Qbejjel.

Il-Qorti — Rat iċ-ċitazzjoni li biha l-attur, wara li jsiru dd-dikjarazzjonijiet neċċesarji u jittieħdu l-provvedimenti kollha opportuni, peress li l-konvenuta Farrugia tikri ghall-koltivazzjoni minn għand l-attur nomine għalqa fi Clarence Street. Misida, bl-entrata minn numru 32 ta' l-istess triq, liem għal-qa tinsab il-lumi sublokata lill-konvenut l-ieħor Vincenzo Mizzi; u peress illi l-imsemmija konvenuta biddlet id-destinazzjoni tal-fond, jew ippermettiet illi dina tinbidel, tant illi l-lumi għiet kostruwita remissa fuqu u m'hux li tajjeb aktar ghall-koltivazzjoni; talab li tīġi dikjarata minn dina l-Qorti l-lokazzjoni ta' dan il-fond, u jiġi prefiss terminu qasir u perentorju biex il-konvenuti jiżgħi għad-dan il-għadha. Bl-ispejjeż kontra l-konvenuti;

Rat in-nota ta' l-eċċeżżjonijiet tal-konvenuta Maria Anna Farrugia, li biha issottomietti li d-domandi huma bla fonda ment; l-art qiegħda għand l-eċċipjenti mhux bi qbiela, imma b'ċens;

Rat in-nota ta' l-eċċeżżjonijiet tal-konvenut Vincenzo Mizzi, li biha ssottometta (1) li dina l-Qorti hija inkompetenti "ratione materiae", peress li, kif jiddikjara l-istess attur, l-ghalqa għiet mikrija ghall-koltivazzjoni; (2) subordinatament, li ma hemmx lok ghall-iżgħumbrament mitlub, peress li l-ghal-qa għadha użata principally għall-koltivazzjoni, u d-destinazzjoni tagħha għadha ma tbiddletx;

Omissis:

Ikkunsidrat, dwar l-eċċepita inkompetenza;

Illi l-attur qiegħed bħala baži ta' l-azzjoni minnu eżerċiata l-fatt li l-ghalqa fuq deskritta tinsab mikrija lill-konvenuta ghall-koltivazzjoni, u peress li l-istess konvenuta biddlet id-destinazzjoni tal-fond, jew ippermettiet li din titbiddel, b'mod li dana ma għadux tajjeb aktar għall-koltivazzjoni, talab li l-lokazzjoni tīġi maħlula;

Illi minn dan jidher li l-fond gie mikri għall-koltivazzjoni, u kwindi hu għalqa skond id-definizzjoni ta' l-art. 1 (a) tan-Notifikazzjoni tal-Gvern nru. 242 ta' 1-1943. Infatti, kif dina d-dispożizzjoni giet interpretata mill-Qrati Tagħna, biex jiġi stabbilit jekk il-fond box għalqa jew le wieħed għandu jħares lejn in-natura intrinseka tiegħu ta' art li qiegħda għall-koltivazzjoni, kif ukoll għandu jara x'kien l-istat tal-fond u x'kienet l-intenzjoni tal-purtijiet meta saret il-lokazzjoni, u mhux l-istat tal-fond wara li tkun saret il-lokazzjoni, u wiqqi anqas meta tingala' l-kwistjoni dwar in-natura tiegħu (Kollez. XXXII—I—135, u XXXIII—I—849);

Illi, għalhekk xejn ma jiswa li l-fond gie għal certu żmien ždingat, għaliex "ex admissis" il-fond kien intiż għall-koltivazzjoni, u l-konduttur ma jistax javvantaggja ruħu mill-abbuż tiegħu stess, u lanqas jippriva lill-lokatur mid-drittijiet li għandu skond il-liggi, kompriz dak li jirrikorri quddiem l-organu kompetenti kostitwit mill-liggi għall-konservazzjoni u d-diċ-ċiża tad-drittijiet tiegħu;

Għal dawna l-motiv;

Tilqa' l-eċċejżjoni opposta mill-konvenut Mizzi, u tiddi-kjara ruħha inkompetenti biex tieħu koniżżjoni tal-kawża; bl-ispejjeż kontra l-attur noċċaine.
